

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostale inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V opravi prejemanj mesečno . . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostale inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostopna petstvarsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostopna petstvarsta po 21 vin.
Poslano:
 enostopna petstvarsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno no-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
 poštnih hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bozn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Dr. K: Mednarodno pravo.

Zvestoba glede na mednarodne po-
 godbe mora biti pravzaprav večja nego v
 drugem pravu, sicer je vsako mednarodno
 pravo takrat, ko se njegova določila naj-
 bolj potrebujejo, brez pomena. Umljivo je
 pa to, ker ni za mednarodno pravo nobe-
 ne instance, nobenega sodnika. Samo pa-
 pež je po svojem poklicu in po svoji službi
 za to sposoben. Velika svetovna kriza v
 sedanji vojski kliče svetu, da potrebuje
 najvišjega pravnega varha za velika vpra-
 šanja, ki se tičejo sveta in človeštva.

Najvišje cene žitu.

Izšli sta dve cesarski naredbi, ki do-
 ločata, kakšno moko da smejo mleti mlini
 in ki določata najvišje cene žitu in moki.
 Vlada utemeljuje svojo odredbo, da je
 provzročala vojska izredne razmere, ki se
 čutijo zelo pri preskrbi z živili. Vlada je
 preskrbi z živi izpočetka sem posvečala
 vso pozornost, da zagotovi prebivalstvu
 živila in da bodo zaloge, potrebne za kruh,
 zadoščale. Iz pšenice in iz moke se mora
 zato namleti kolikor mogoče veliko moke,
 ki se sme primerno namešati z nadome-
 stili. Izdelovanje z zdrobi (gresa) in fine
 pšenične moke se omeji na 15 odstotkov
 vse množine; odpravijo se primeroma z
 drugimi deželami številne vrste pšenične
 moke in se določijo le tri vrste. Da se po-

množe zaloge moke, se določa, da se sme
 le navedenih 15 odstotkov prodajati kot
 namešana pšenična moka in zdrob, ostale
 vrste pšenične in ržene moke se pa smejo
 prodajati le zmešane z ječmenovo, koru-
 zno, krompirjevo in z riževo moko.

Neobhodno potrebno je tudi, da se
 nastavi proti povišanju cen žitu in moki z
 določitvijo najvišjih cen, ker so zadnje ča-
 se dosegle cene visoko mero. Doseglo se
 je tozadevno tudi sporazumljenje z Ogr-
 sko, kjer bodo določala najvišjo ceno sto-
 liška predstojništva, v naši državni polo-
 vici bodo pa najvišje cene določala poli-
 tična deželna oblastva, in sicer z ozirom
 na povprečne tržne cene. Odredilo se je,
 da se določijo pšenici in rži kot najvišje
 cene tiste cene, ki so bile veljavne v zad-
 njih dveh tednih meseca oktobra. Pšenici
 in rži se določa cena še nekoliko nazaj.

Osrbski vladar bo pregledala določe-
 ne najvišje cene, ki se morajo hitro do-
 ločiti.

NAJVIŠJE CENE ŽITU IN MOKI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 29. novembra. (Kor. ur.)
 Uradni list objavlja ministrsko odredbo o
 proizvodanju in o prodaji pšenične, ržene,
 ječmenove in turščine moke. Objavlja tudi
 odlok, ki obsega predpise o najvišjih cen-
 ah pšenici, rži, ječmenu in turščici ter
 mokam navedenih vrst žita in najvišje ce-
 ne koruzni in krompirjevi moki.

MOKA BO CENEJŠA.

Budimpešta. Vesti, da sta se obe-
 stranski vladi sporazumeli glede naj-
 višjih prodajnih cen žita, so povzročile
 na današnji žitni borzi naglo padanje cen.
 Dočim se je že včeraj zdrava pšeni-
 ca prodajala po 22 K 50 vin., se vče-
 raj ni javil niti en kupec. Danes so bile
 ponudbe sestavljene takoj v začetku za
 eno krono nižje, ali niti za ceno 21 K
 50 vin. ni bil prodan niti en vagon
 žita.

MONOPOL NA ŽITO V AVSTRIJI?

Praga, 28. novembra. Voditelj čeških
 agrarcev, dr. Vyskovski, objavlja v agrar-
 nem centralnem glasilu »Venkovu« čla-
 nek o aprovizacijskih razmerah in nazna-
 nja, da se vlada peča z načrtom, da se
 uvede monopol na žito. Maksimalne cene
 za žito, ki naj bi se uveljavile, bi se dolo-
 čile na podlagi žitnih cen, ki so veljale
 pred štirimi do šestimi tedni.

Vojska z Rusi.

Dunaj, 28. novembra. (Uradno.) Po-
 ložaj se ni izpremenil. Na Rusko-Poljskem
 je tudi včerajšnji dan bil splošno miren.

Posamezni slabotnejši napadi Rusov so bili
 odbiti.

Boji v Karpatih trajajo dalje.

Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer,
 generalni major.

× × ×

Berlin, 28. novembra. V Vzhodni Pru-
 siji so se vršili le nepomembni boji.

Pri Loviču so naše čete vnovič na-
 padle. Boj se še vrši.

Močni napadi Rusov zahodno od Novo
 Radomska so bili odbiti.

Na južnem Poljskem je sicer vse ne-
 izpremenjeno.

Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

RUSKI NAPADI PRI LODZU ODBITI.

Berlin, 29. novembra. (Uradno.) Na
 vzhodu je položaj desno od Visle nespre-
 menjen. Ruski napadi v okolici Lodza so
 bili odbiti. Tem sledeči naši protinapadi so
 bili uspešni. — Z južne Poljske ni nič po-
 sebnege poročati.

Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

NA SEVERNEM BOJIŠČU MIRNO. — V

Dunaj, 29. novembra. Uradno se po-
 roča: Včerajšnji dan je potekel na celi
 naši fronti na Rusko-Poljskem in v Galiciji
 mirno. — Namestnik generalnega štaba pl.
 Höfer, generalni major.

× × ×

NEMŠKI CESAR NA VZHODNEM BO- JIŠČU.

Berlin, 29. novembra. Veliki glavni
 stan poroča: Cesar je sedaj na vzhodnem
 bojišču.

Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

PRAVOSLAVNI NADŠKOF SE PRE- SELIL IZ ČRNOVIC V DORNO.

Dornavatra, 28. novembra. (Kor.
 urad.) Bukovinski grško-iztočni nad-
 škofijski konzistorij je bil oktobra me-
 seca, ko se je glavno mesto Črnovice
 osvobodilo ruskega jarma, sklenil, da
 preloži, ako bi bilo v bodočnosti zopet
 pričakovati ruske invazije, sedež kon-
 zistorija v Dorno. V zmislu tega sklepa
 so konzistorialni člani, ker so naše
 čete Črnovice zapustile, danes prispeli
 v Dorno. Nadškof dr. pl. Repta je že
 več dni tukaj.

Navedeni sklep konzistorija je naj-
 boljši dokaz, kako se je najvišje grško-
 iztočno cerkveno oblastvo v monarhiji
 po navalu Rusov, ki so ž njim nedo-

stojno ravnali, bilo ponovnega zatira-
 nja in nasilstva z ruske strani; je pa
 tudi dokazilo, kako hinavsko je zatr-
 jevanje Rusov, da prihajajo v monar-
 hijo kot osvoboditelji pravoslavja. Zna-
 čilno je, da je bil sklep soglasen in da
 torej, kakor se da po tem soditi, na-
 vda rumunsko večino konzistorija in
 pa maloruske članove enak gnus proti
 Rusom.

RUSKO URADNO POROČILO.

Ruski generalni štab poroča z dne
 26. novembra:

Bitka pri Lodzu se še bje. Velike
 mase nemških čet, ki so prodrle dne 20. no-
 vembra v okolico Strykow—Bacelin—Ko-
 lusk—Rzgow—Tuscy in ki jih naše čete
 na vseh straneh stiskajo, se sedaj silovito
 napenjajo, da si pribore pot proti severu.
 V pokrajini južno od železniške postaje Ko-
 lusk smo ostanke razkropljenih sovražnih
 oddelkov, težko artiljerijo in eno stotnjo
 ujeli.

Bitka pri Lowicu se je dne 24. novem-
 bra obrnila v našo korist.

V boju na črti Čenstohov—Krakov so
 naše čete dobile, kakor se zdi, premoč.

Onstran karpatskih prehodov obkro-
 žajo naše čete v okolici Mezö-Laboncz
 znatne avstrijske čete. Ujeli smo 40 čast-
 nikov, med temi enega generala, čez 3500
 vojakov, 3 železniške vozove in strojne
 puške (?). Pri vzhodu na ogrsko ravan
 smo zasedli vas Komonna.

RUSKO-FRANCOSKO POROČILO O BOJIH NA POLJSKEM.

Kristijanija, 29. novembra. Dopisnik
 pariškega lista »Matin« brzojavlja o bojih
 na Poljskem: Nemci so poizkušali med Vi-
 slo in Warty zopet pričeti z ofenzivo. Ta
 poizkus je bil absolutno potreben, če so
 hoteli doseči svoj cilj, da namreč zapro
 Rusom direktno pot skozi Poznanjsko v
 Berlin in potisnejo ruske armade od Visle.
 Nemci so se pa uračunali. Rusi so nemški
 napad sijajno odbili. (Dopisnik ne vé ali
 pa je namenoma zamažal, da so Nemci
 ujeli 40.000 Rusov.)

NAPORI RUSKIH VOJAKOV.

Kristijanija, 27. novembra. Iz Petro-
 grada poročajo: V sedanji vojni se je več
 naših pešpolkov, ki so bili nepretrgoma
 nad 50 dni na svojih postojankah v prvi
 liniji, udeležilo naskokov in zavzelo deset
 močno utrjenih sovražnih postojank, nakar
 so morali korakati do 1000 vrst po sko-
 raj neprehodnih cestah. Povsodi je za-
 mogel utrjeni ruski vojak zdržati velikan-
 ske napore, ki jih zahteva sedanja vojna
 od čet. Sedaj so naši, vsled neprestanih
 naporov utrujeni, toda utrjeni polki pri-
 siljeni do ofenzive, ki je še napornejša od
 prejšnjih.

LISTEK.

Burski general Maric.

Prvi, ki se je v sedanji svetovni vojski
 oglašil in uprl proti Angležem v južni Afri-
 ki, je bil general Maric, ki se je že l. 1901.
 v vojski z Angleži skazal posebno spret-
 nega in previdnega. General Maric je pri-
 prost, skromen mož, na prvi pogled se ti
 zdi, da je to oduren, zaprt in malobese-
 den mož. Ako se seznaniš z njim, spoznaš v
 njem poštenega, odkritega človeka. Samo
 v vojski ne pozna nobenega prijatelja, v
 bojih mu je tudi najboljši prijatelj samo vo-
 jak, zanj nima nobene prijateljske besede,
 od njega zahteva samo pokorščino.

Ko so se leta 1900 pričeli boji med
 Buri in Angleži se sporočil poveljnik Ma-
 lan Maricu, naj vzame deset mož in gre v
 Kapsko kolonijo zbirati čete za Bure. Na
 tem potu so Marica sovražniki ves čas za-
 sledovali. Ko je jahal mimo kraja Karnar-
 von, ga je zasledoval angleški častnik s 60
 možmi. Ta dan je Maric jahal 11 ur in je
 zjutraj dospel v vas Blavicije. Tu je hotel
 malo odpočiti, ker je mislil, da sovražnika
 ne bo za njim. Četrt ure se je mudil v hiši
 ter poskrbel živeža za ljudi in za konje,
 ki so bili v drugi hiši, tedaj je rekel svoje-
 mu tajniku: Robert, poglej, če je zunaj vse

varno! Ko Robert stopi iz hiše, zagleda,
 da se sovražni jezdeci bližajo hiši. Maric
 da hitro potrebna povelja, vzame Robertu
 puško skoči iz hiše in se skriva v kanal ob
 cestnem jarku. Ko se jezdeci približajo,
 začne streljati kakor hitro je mogel. S tem
 je prevaral Angleže, češ da je več ljudi, ki
 streljajo. Sovražniki poskačejo s konji in
 se precej oddaljeni postavijo v krog, da
 bi streljajoče zajeli. V tem pa prijah pet-
 najstletni mali Joubert s konjem k Maricu.
 Ta hitro skoči na konja in se zažene s silo
 med Angleže, ki streljajo, a ga ne zadenejo,
 on pa naravnost udari na konje, jih nekaj
 postreli, pet pa jih vjame za vajeti in hiti
 z njimi k svojim ljudem. Ne poti zadene na
 deset sovražnikov, ki so ga hoteli obiti.
 Od nasprotni strani pridejo njegovi ljudje,
 ki skupno napadejo sovražnika ter vse vja-
 mejo, preden so prav za prav vedeli za kaj
 se gre. Maric vzame ujetim konje in puške
 ter jih spusti rekoč: Pojdite in povejte
 častniku, da nisem prišel sem z njim se
 boriti, ker za to nimam časa, če me bo pa
 še dalje nadlegoval, mu bom tako nagodil,
 da je nikoli ne pozabi. Maric je imel deset
 mož, nasprotnik šestdeset in vendar ga ta
 ni več zasledoval.

Jahajoč proti zahodu pride Maric v
 Brandvlei v okraju Kalviniji in najde tam
 60 ustašev — prijateljev; vsi so bili sicer
 oboroženi, a vsak je imel orožje svoje vr-
 ste. Poveljeval jim je freemason, ki pa je

takrat spal, ker je pregloboko pogledal v
 kozarec. Drugi pa Marica niso poznali.
 Komaj pa je ta dobro odsedlal, prihiteli stra-
 ža s poročilom da se bliža sovražna pa-
 trolja 13 mož. Vsi so zasedli konje, tudi
 Maric, ki skoči naprej pred tovariše in za-
 kliče: Deset mož naprej, vsi drugi raz se-
 del! Jezdeci so se mrmraje povpraševali:
 Kdo pa je ta, ki nam hoče dajati povelja?
 Toda mrmrali so le potihoma, kajti kdor je
 Maricu pogledal v oči, si ni upal ugovar-
 jati. Z deset jezdeci odjaha Maric proti so-
 vražniku. Ta pa se je utaboril na vrhu gri-
 ča, ki ga je imel Maric zavzeti. Angleži so
 se dobro branili, Maric je bil precej ranjen
 v levo roko, a boril se je naprej in prema-
 gal nasprotnika, ki se mu je udal. Trije
 sovražniki so bili mrtvi, pet je bilo ranje-
 nih. Maric je spoznal v častniku starega
 znanca, ki ga je že v Transvalu enkrat
 vjel. Ej ko bi bil vedel, je dejal častnik, da
 si ti Maric bi se bil že poprej vdal, ker bi
 bili saj ti reveži ostali živi in zdravi. Ko
 se je vrnil so ga vsi pozdravili kot svojega
 poveljnika. Odtod se je podal, zlasti da si
 pozdravi roko, v deželo bušmanov.

Angleži pa so poznali v njem nevar-
 nega sovražnika. Zato mu niso dali časa,
 da bi se tam odpočil in zbral novih upor-
 nikov. Od treh različnih strani so poslali
 proti njemu vojaške oddelke, z namenom,
 da ga obkrožijo in vjamejo. Kapitan Burton
 s 75 možmi, častnik Shov in oberst Whett

s 400 možmi so se dogovorili za kraj kje
 se združijo in sovražnika vjamejo. Maric
 ni izgubil niti trenutka, proti toliki mno-
 žici je bilo treba hitro delati. Najprej se je
 lotil najslabšega oddelka, ki mu je vjel 30
 mož z vozovi, kapitan mu je ušel. Z Bur-
 tonovim vozom je šel častniku Shovu na-
 proti; ko je ta zagledal voz mislil je, da
 je v njem kapitan Burton in se mu je ne-
 pripravljen približal. Takrat pa skoči Ma-
 ric predenj in zavpije: Hands up! Roke
 kvišku! Nasprotniki presenečeni niso imeli
 časa postaviti se v bran in so morali se
 vdati. Ob drugi priliki so Angleži mislili,
 da jim Maric ne more uiti iz gore Bokle-
 veldberga, kjer so ga obkolili. Po svoji na-
 vadi so to že naprej razbodbali po brzo-
 javkah, da jutri vjamejo poveljnika in re-
 šijo bližnje mesto najbolj nevarnega na-
 sprotnika. Ob vzhodu griča je bila najbolj
 zavarovana vas Rinsdorp. Angleži so mi-
 slili, da Maric ne bo upal prodreti skozi
 zastraženo vas. Maric pa je zvečer šel s
 svojimi ljudmi z griča in se tiho nastanil
 v gozdu blizu pred vasjo. Poslal je naprej
 stražnike naj preiščejo, kje bi se dalo črto
 prodreti; on pa je med tem ujel vse so-
 vražne straže, ki so nosile povelja na raz-
 ne strani. Njegovi vohuni so pozvedeli, da
 je za ta večer določen velik ples v vasi, ki
 se ga udeležita tudi angleška častnika. Ma-
 ric je sklepal, da ker bo ples trajal pozno
 v noč, častnika ne bosta šla v precej od-

VPOKLIC RUSKE DRŽAVNE BRAMBE.

Poročali smo že, da je Rusija vpoklicala osem razredov prvega poziva črne vojne oziroma državne brambe. Rusko državno brambo v vojski tvori moštvo, ki je po 19 letnem službovanju prestopilo v to kategorijo. V splošnem spada državni brambi za vojaščino sposobno moško prebivalstvo, ki ne pripada redni armadi. Prvi poziv državne brambe obsega vse iz armade odpuščene in nadstevilne osebe, ki niso bile vpoklicane k armadni službi. Prvi poziv postavi v vojsko lahko 20 divizij in nekaj trdnjavijskih artiljerijskih bataljonov. Vsaka divizija se deli v dve infanterijski brigadi, od katerih ima vsaka po osem bataljonov, en kavalerijski polk s štirimi eskadroni, artiljerijski oddelek dveh baterij in en saperski bataljon. Število vojakov se da težko izračunati, ker ni znano, koliko odstotkov je za vojaško službo ne-sposobnih. Skoro gotovo je pa poklicanih pod orožje okoli milijon vojakov.

OKLICI, KI SO JIH METALI NASI LETALCI MED RUSKE VOJAKE.

Graški listi poročajo: Naši vojaški letalci mečejo med ruske vojake zavoje z oklici, ki obveščajo Ruse, kako da se vojska res razvija, ker glede na laži tekmujejo ruski listi s francoskim in z angleškim časopisjem. Besedilo teh oklicev, natisnjeno na lepem papirju, slove: Ruski vojaki! Zdaj ste sami doživeli, kar se vam je že po dobrohotnih ljudeh prerokovalo. Mogočno kakor Volga dere v strašni reki vaša kri, ker vaša armada je uničena. V Galiciji in v Prusiji je morala bežati. Izgubili ste več sto tisoč mrtvih, ranjencev in ujetnikov.

Antwerpen, vladarsko mesto, je padlo kot žrtev avstrijskih in pruskih granat tako, kakor pade slabo drevo po sili strel. Nemški aeroplani in zrakovlavi mečejo krogla na angleška in na francoska mesta. V celi Rusiji divja kolera. Božja kazn Vas je zadela. O vsem tem se pa ruska mladina ne pusti prepričati. Pokoriti se morate za grehe in za napake svojih generalov, ki ne skrbijo ne za Vas ne za Vaše brate; ki skrbijo za svoje pojedine in pijančevanje, medtem ko se morate Vi vojskovati. Ne umevate, kako slabo da morate živeti v primeri z Vašimi avstrijskimi brati. Pridite i Vi k nam v celih gruclah, v oddelkih in v armadnih zborih, kar je že storilo na tisoče Vaših bratov. Ne poslušajte laži, s katerimi Vas hočejo oslepiti vaš car, vaši generali in vaši častniki.

EVAKUACIJA KRAKOVA.

Cenzurirana »Gazeta Krakowska« dne 28. t. m. poroča: Vojaško poveljstvo je opazilo, da je v Krakovu še več tisoč revnejših prebivalcev, ki niso zadostno založeni z živim. Zato je začela posebna komisija preiskovati zaloge po posameznih hišah in stanovanjih. Kdor ni zadostno založen, se mora brezpogojno izseliti. Dne 28. t. m. so veliko število takih družin s posebnim vlakom odpeljali proti Prerovu na Moravskem. Pri vsakem osebnem vlakcu je nekoliko vagonov brezplačno na razpolago takim izseljencem.

RUSKI VPAD NA OGRSKO. — NASE ČETE UJELE 1500 RUSOV.

Dunaj, 29. novembra. V Karpatih so bile ruske čete, ki so prodrle do Homonne (ob reki Laborcz v komitatu Zemplin) poražene in vržene nazaj. Naše čete so ujele 1500 Rusov.

Nomestnik načelnika generalnega štaba: p. l. Höfer, generalni major.

daljeno kasarno spat, ampak bosta ostala v gostilni. Zato prijzdi ob štirih zjutraj v vas, naravnost v gostilno, povpraša zaspalo dekle kje angleška častnika svita in potrkna na vrata. Ko vstopi, se častnik vzbudi. Maric ga vpraša: Ali se hočete vojskovati ali se vdati. Oficir si mane oči in zavpije: Kedo pa ste, kaj hočete. Maric sem. — Zlodja kaj se hočem vojskovati če ste vi. — Tedaj prosim, da se napravite. — Pri drugem častniku je šlo še bolj prirosto. Maric je vstopil v sobo, prižgal svečo vzel revolver z omarice in vzbudil oficirja, ki se je tako vstrašil, da je hotel kar neoblečen na cesto, pa mu je Maric dopovedal, da bi to za častnika ne bilo lepo. Tako se je Maric rešil iz nastavljenosti.

Maric je bil v tedanjem boju večkrat ranjen, pa je imel srečo, da ni bilo nevarno. Tudi v sedanjem boju so listi pisali, da je bil zadet, pa to so najbrže le želje Angležev, ki bi ga že davno radi videli v deveti deželi, ker se ga boje.

Kedo ve, ali se bo posrečilo temu borilcu za svobodo priboriti Burom neodvisnost od Angležev. Dvojno težko delo ga čaka; najprej treba, da pridobi svoje rojake za boj, kar mu prizadeva velike težave, ker Buri so splošno boli za denar in za mirno gospodarsko — srečno življenje, nego za puško in viharne boje. Če se mu posreči prvi del njegove naloge, tedaj šele se prične nevarnost za Angleže.

Kolin. »Kölnische Zeitung« poroča iz Budimpešte: Ruskim četam, ki so udrle v zemlinski komitat, je poveljeval general Skolicev. Avstrijske čete so se nekoliko umaknile, nato pa so ponoči napadle Ruse, ki so v velikem neredu zbežali. Ruse so preganjali ter jih prisilili na nov boj, ki se je končal z nadaljnim umikanjem sovražnika. Rusi so imeli velike izgube. Sovražnik beži proti meji. Ruske čete so popolnoma razbite.

ZAKAJ ŠARILJO RUSI V KARPATIH.

Budimpeštanski listi poročajo, da Rusi proti Karpatom prodirajo le zato, da odtegujejo avstrijske čete od bojev pri Krakovu.

RAZPOLOŽENOST V NAŠEM GLAVNEM STANU.

Budimpešta, 29. novembra. Franc Molnar brzojavlja »Az Estu« iz vojne-poročevalskega stana z dne 26. t. m.: Današnji dan sem prebil v glavnem stanu in rezultat svojega obiska in svojih pogovorov lahko podam v naslednjih kratkih besedah: Vsakdanja avstroogrška in nemška uradna poročila podajajo tako odkrito sliko o položaju na severu, da bi bila brezpomembna kombinacija, ko bi se hotelo karkoli dostaviti o položaju na ruskopoljskem bojišču, katerega je Höfer označil za »stoječo bitko«. Uspeh generala Mackensena na severu, mogočno gibanje, s katerim smo v središču, v zvezi z Nemci, ustavili proti Šleziji valečega se ruskega orjaka, in končno usoda ruskih brambnih sil na Ogrskem — te tri točke tvorijo sliko splošnega položaja.

V glavnem stanu se veliko pečajo — s primernim zaničevanjem seveda! — s sramotno častniško vojno, ki se je sedaj otvorila proti nam v glasilih tri-pelentente; ta glasila so si na celem izmisllla, da sedaj ne vladajo nesporazumljenja samo med nemškim in avstroogrškim generalnim štabom, namreč tudi med moštvi obeh zavezniških armad. Ta smešno najvna laž, ki se razširja posebno z ruske strani, izvira gotovo iz istega vira, ki je nedavno proglasil za ruskega ujetnika nekega nemškega generala, ki še danes služi v Berolinu. Ta drznost je presenetljiva in nima zgleda v vojni zgodovini. Ravno v tem, ko se obe armadi v resnici ziliti druga v drugo borita na fronti, kjer vsak dan in vsako uro naš vojak s svojim življenjem brani mejo nemškega tovariša in obratno, je sovražnik res slabo izbral čas za razširjanje svojih obrekovanj. Tu vedo povedati o naravnost poetičnih dokazih plameneče tovariške ljubezni med voditelji in moštvi obeh armad.

Opozorili so me pa še posebej na neko tako zavrtno točko te častniške strategije, ki se tiče posebej nas Ogrov. Semkaj je dospela vest, da je prišel baje neki ogrski častnik v uredništvo »Morningpost« v Londonu in ondi poročal, da so bili 1., 7. in 16. ogrski huzarski polk v Belgiji popolnoma uničeni, kar da vojno vodstvo pred Ogrji prikriva. Tu prav dobro vedo, kje stoje navedeni polki, vendar bo dovolj, ako ogrskim čitateljem samo toliko povem, da nobeden naših huzarjev niti en trenutek ni bil na belgijskih tleh. Tu so mnjenja, da naj vsako poročilo te častniške ofenzive, ki bi morda prodrlo do nas, sprejmemo z mirnim zaničevanjem. Če se je njihova ofenziva s svinčnimi krogli razbila ob edinstvi nemške in avstroogrške armade, potem se bo morala ustaviti tudi ofenziva s svinčnimi črkami, ko bo sovražnik to veliko edinstvo občutil na svojem hrbtu.

BRZOJAVKA GENERALA BOROJE-VICA.

Zagreb, 29. novembra. Zagrebški župan Holjac je brzojavno pozdravil armadnega poveljnika Svetozarja Borojeviča o priliki njegovega Najvišjega odlikovanja. General Borojevič se je včeraj zahvalil v brzojavki, v kateri izraža nado: »Z božjo pomočjo in silo našega orožja bomo našo domovino povedli k zmagi«.

HINDENBURG MARŠAL.

Berlin, 28. novembra. Generalni polkovnik p. l. Hindenburg je imenovan za generalnega feldmaršala. O svojem imenovanju je obvestil tudi nadvojvodo Fridrika.

Armadno povelje maršala Hindenburga izvaja: V večdnevni težki boji so meni podrejene armade ustavile prodiranje po številu premočnega sovražnika. Cesar mi je brzojavil: Vaše energično in previdno vodstvo, neomajna vztrajna hrabrost vaših čet je zopet pridobila lep uspeh. V dolgotrajnem težkem a srčnem in zvestem izpolnjevanju dolžnosti izvede-na borenje vaših armad je izjalovilo načrte

po številu premočnega sovražnika. Za obrambo vzhodne državne meje vam gre popolno zahvala domovine. Moje najvišje priznanje in mojo cesarsko zahvalo hočem ponovno izraziti s pozdravi četam tako, da Vas povišam za generalnega maršala. Bog podeli Vam in Vašim zmagovitim četam nove uspehe. Viljem. — Ponosen sem, ker sem dosegel najvišjo službeno stopinjo na čelu takih čet. Vaše veselje do boja in vztrajnosti sta na občudovanja vreden način zadali sovražniku velike izgube. V naše roke je zopet padlo nad 60.000 ujetnikov, 150 topov in okoli 200 strojnih pušk; a uničen sovražnik še ni. Zato naprej z Bogom za kralja in domovino, dokler ne leži zadnji Rus premagan na tleh. Hura!

RUSKE IZGUBE.

Neki švicarski list ceni ruske izgube do 1. novembra, torej pred zadnjimi velikimi boji na Rusko-Poljskem na 327.000 mrtvih, 575.000 ranjenih in 232.000 ujetnikov.

TURSKI GENERALNI ADJUTANT V NEMŠKEM GLAVNEM STANU.

General Zekki paša je odpotoval v Berlin, da se v imenu sultana poda v nemški glavni stan. Prideljen je nemškemu cesarju kot generalni adjutant. Turki pravijo, da je to nov dokaz za prirčne razmere, ki vladajo med Nemčijo in Turčijo.

ZOPET PREPOVEDANA UPORABA POLJSČINE V ŠOLAH NA RUSKEM POLJSKEM.

Kurator varšavskega šolskega okraja je izdal odlok, s katerim prepoveduje v vseh šolah, tudi v zasebnih, na Ruskem Poljskem uporabljati pri pouku poljščino.

KOLERA MED RUSKIMI JETNIKI.

Ulm, 28. novembra. (Kor. urad.) Med ruskimi jetniki je bilo 11 slučajev bolezni, o katerih se sumi, da je kolera. Štirje bolniki so umrli. Storili so se vsi potrebni koraki.

V PETROGRADU JIH JE STRAH NEMŠKEGA BRODOVJA.

Dunaj, 27. novembra. Operacije nemškega brodovja v Vzhodnem morju so vzbudile v Petrogradu velik nemir. Čudne vesti švigajo po mestu. Govori se, da mesto mrzlično naglo utrjuje in ljudje se sklicujejo na članek Menšikova v »Novem Vremenu«, kjer je nedavno pisal: »Ne bo dolgo temu, da pridrvi ogromno brodovje s celo karavano brzih prevoznih parnikov in predno se razdrapanim institucijam našega vojnega ministristva posreči, izmenjati svoje obširne akte, bodo pomorjanski grenadirji skozi zmagoslavna vrata Narve vkorakali v Petrograd. Zato svarim vsakogar, naj se ne naseli v bližini Petrograda, čeprav samo v letovišču to ali onstran zaliva. Če bi bil jaz na mestu ministrskega predsednika, bi hitel, da spravim državne zaklade pravočasno morda v Moskvo ali pa v Nižni Novgorod. Isto bi se moralo zgoditi z državnimi arhivi in dragocenostmi, katerih bi bilo škoda, da bi jih dobil sovražnik«.

Zmage na Srbskem.**NAŠI VKORAKALI V UZICE. — VNUK VOJVODE PUTNIKA UJET.**

Dunaj, 28. novembra. Tudi včeraj se je na južnem bojišču bil boj skoro na vseh frontah. Več važnih utrjenih postojank smo pri tem vzeli z naskokom, predvsem obvladujočo postojanko pri Siliaku. Skupno smo ujeli okoli 900 Srbov in zaplenili 3 topove.

Od srbskega častniškega urada razglašena zmaga nad nekim avstro-ogrskim oddelkom pri Rogadžici se je izpremenila včeraj v vhod našega oddelka v Uzice. Z zaplenjenim trenom je bil ujet 16letni vnuč vojvode Putnika. Z ozirom na njegovo mladost in njegovo sorodstvo do srbskega poveljnika se je določilo z ujetnikom postopati s posebno obzirnostjo.

Užice in okolica je zgodovinsko važna srbska zemlja. Tu se je tiskal v samostanu sv. Save evangelij, tu se je zdaj nahajajo ostanki starih gradov in cerkva. Knez Lazar je kraj močno utrdil. Sultan Mohamed II. dolgo časa ni mogel trdnjave zavzeti. Trdnjavo so leta 1867, podrl, a močna postojanka je še zdaj. Mesto šteje zdaj skoraj 10.000 prebivalcev in leži 45 km južno od Valjeva.

NOVI USPEHI NA SRBSKEM. — NASI ZOPET UJELE 1266 SRBOV.

Dunaj, 29. novembra. Z južnega bojišča se uradno poroča: Nasprotnik se v sedanjih bojih črti obupno upira in skuša s silnimi protinapadi, ki se razvijajo do bajonetnega boja, ustaviti naše prodiranje. Naše na vzhodnem bregu Kolubare stoječe čete so zopet pridobile novih tal. Kolone, ki so prodrle čez Valjevo in južno, so v splošnem dosegle višine vzhodno od reke Ljig in pa črto Suvobor — cestni trikot vzhodno od Uzič. Včeraj je bilo skupno ujetih: dva polkovna poveljnika, 19 častnikov in 1245 mož.

ZADNJA SRBSKA OBRAMBNA ČRTA.

Graški cenzurirani listi priobčujajo po »Hrvatskem Dnevniku« sledečo izjavo nekega pri Šabcu ujetega srbskega častnika: Avstro-ogr. čete bodo po Valjevu le še pri Nišu zadele na močan odpor. Po drugih poročilih je vodstvo srbske armade odposlalo z največjo naglico nove čete proti severu, da drže še drugo in tretjo zvezno črto. Nadomestila se pa iz Francije čez Italijo doposlana municija ni pravočasno, nastale so zato velike težave. Iz Francije so poslali pred dvema tednoma velike težke topove, ki se nameste v drugi in tretji obrambni črti. S temi topovi so došli istočasno francoski topničarji. Vodstvo srbske armade smatra obrambno postojanko pri Nišu za jako močno, boje se le, da jo bodo prevladali težki avstrijski topovi. Avstrijsko prodiranje se kljub mrazu in snegu načrtoma izvaja.

OBSTRELJEVANJE BELGRADA.

Za Makiško nižavo imajo Srbi najmočnejšo utrdbeno črto, ki se naslanja na višave, ki gredo tod od severa proti jugu. Ta utrdbeni črta, ki so jo Srbi že dolgo časa prirejali, je oborožena s topništvom ter pričinja južno od Ciganlije (Ciganskega otoka), katero sta pustili obe stranki prosti, in sicer na Valovem bregu (206 metrov) ter se razprostira vedno v skrajni enaki višini čez koto 208 v loku do 563 metrov visoke gore Avale, ki je izredno močno oborožena in ima kriti južni bok srbske brambne črte.

Po cesti v Gorico prodrli srbski oddelki so že odbiti in skušajo zdaj priti zopet do glavne armade.

V podporo te akcije na kopnem, katere uspeh bo ta, da bo Belgrad odrezan od juga in s tem zapečatena njegova usoda, je naše topništvo dne 21. t. m. z nasprotnega brega Save opetovano bombardiralo srbske utrdbe ob reki in njihove krite topniške postojanke. V tem naše artiljerijo uspešno podpira ogenj z monitorjev na Savi in Donavi. Naše topništvo ima za Lavdonovim nasipom, po katerem pelje cesta iz Zemuna v Bežanijo, dobro naravno kritje. Spodaj je vojaško strelišče, ki sega do Save. Čez ta ravni poluotok med Donavo in Savo gre železnica iz Zemuna v Belgrad. Železniški most, ki drži tik pod Ciganlijo čez Savo, so Srbi ob izbruhu vojne poškodovali; razrušili so namreč stebre na belgrajski strani, toda tako, da so mogli peš še nadalje hoditi čez most. Na ta način se je oddelk srbskih čet, približno 1000 mož, ugnedil ob predmestju na hrvaški strani ter se zavaroval s strelskima jarkoma, enim nad drugim. Iz Belgrada so spravili semkaj strelivo in živila. Kar se premaganje Belgrada z reške strani sploh ni nameravalo in so mogli monitorji in patroljski čolni opetovano voziti pod železniškim mostom, ki so ga bili preje vselej s strojnimi puškami očistili sovražnikov, smo se do splošnega napada omejili na to, da smo urinjence zadrževali in po letalcih poizvedovali za njihove lege. Na fotografiji, ki jo je posnel poveljnik letalske stotnije, ki je sedaj nastanjena v Šabcu, stotnik Behr, iz 1200 metrov višine, se srbski okopi dobro razločijo.

Naši strelji so merili poleg tega predmestja v prvi vrsti na belgrajske utrdbe in na krite postojanke srbskega topništva ob Savi in Donavi, ki jih je sovražnik pogostoma menjal. Kljub temu se ni dalo prepričati, da bi strelji na zadrževali tudi mesta samega. Že preje je bila večina javnih poslopij, med njimi konak, po granatah poškodovana. Novo bombardiranje je porušilo več zasebnih hiš in povzročilo nekaj požarov. Pretežna večina prebivalstva je bila že preje pobegla v Niš in v druga mesta v notranjosti, ostalih pa se je polastil strah in trepet. Nasprotno pa so padale srbske granate tudi v Zemun, ki je od včeraj zjutraj zatvorjen vsemu zunanjemu ci-

vilnemu prometu, ter so poškodovale več hiš.

PROTI BELGRADU.

Graški listi poročajo: Uspeh obstreljanja Belgrada odgovarja pričakovanju. Misli se, da mora Belgrad v najkrajšem času pasti. Seveda je računati tudi še na zelo močno utrjeno črto Valovo—Avalo, ki bi utegnili kljubovati in padec Belgrada zavleči.

BOLGARI O NAŠIH ZMAGAH V SRBIJI.

Budimpešta, 29. novembra. Poročevalec »Pesti Hirlapa« poroča iz Sofije: Glasom bolgarskih poročil so naše čete s svojim energičnim prodiranjem popolnoma razbile srbsko armado. V zadnjih bojih so imeli Srbi strahovite izgube. Veliko njihovih vojakov, neizmerne množine streljiva so padle v naše roke. Naše čete zasledujejo Srbe tako uspešno, da ne morejo nadomestiti izgub. Generala Bojović in Sturm se hočeta ustaviti na drugi brambni črti pri Kragujevcu. Kril ju bo general Stepanović. Naše čete zasledujejo sovražnika tako energično, da si Srbi ne morejo oddahniti in ni misliti, da bi se mogli Srbi obdržati na drugi ali tretji t. j. niški brambni črti. Bolgarski listi smatrajo usodo Srbije za zapečateno. Srbski begunci preplavljajo celo Bolgarijo. Srbski glavni stan se je baje premestil v Mladenovac.

PODPOLKOVNIK PRIBIČEVIČ, POVELJNIK NA ČRNEM VRHU. — SMRT MAJORJA TANKOSIČA.

Na Črnem vrhu je bil poveljnik srbske armade podpolkovnik Pribičević. Naši častniki so ga z daljnogledi opazili, pa tudi on je dalj časa opazoval iz okopov našo vojsko. To je bilo 19. oktobra popoldne. Drugi dan zjutraj je bil dotični okop, kjer se je nahajal Pribičević, v naših rokah, ali o njem ni bilo nobenega sledu. Ujetniki potrjujejo, da je vodil Pribičević celo akcijo na Črnem vrhu in hvalijo njegovo vojaško znanje. (Pribičević je bil do 1. 1904. avstrijski častnik.) Pribičević je pod poveljstvom prestolonaslednika Aleksandra, ki mu nalaže najtežje stvari, da jih izvrši. Neosnovana je vest, da je padel Pribičević v belgarijskih ulicah. On je še sedaj pri armadi, ki se je umaknila na drugo stran Valjeva.

Major Vojislav Tankosič je padel. Pokopali so ga na Drini osješki domobranci in torej ne odgovarja resnici »Az Est«-ova vest, da leži ranjen v bolnici v Nišu.

KAKO JE V KOTORJU.

Na Lovčenu je snega do kolena; to in strašno delovanje našega topništva je jako oslabilo sovražnika na Lovčenu. V Kotorju se je družbano življenje znatno izboljšalo in dobiva počasi svojo vsakdanjo sliko. Razen kavarne »Comercio«, ki je vedno polna, je odprta te dni tudi »vojaška kavarna«.

GENERAL SARKOTIĆ — GUVERNER SRBIJE.

Razni časopisi poročajo, da je imenovan poveljnik hrvatskega domobranstva, Stefan pl. Sarkotić, za guvernerja do sedaj okupiranih delov Srbije. Podmaršal pl. Sarkotić nastopi že te dni svoje uradno mesto.

BOSENSKI PODJETNIKI V OSVOJENIH SRBSKIH KRAJIH.

Iz Sarajeva se poroča: Armadno etapno poveljstvo je več bosenskim tvrdkam dalo obrtne koncesije za večje kraje v osvojenem srbskem ozemlju. V Loznici se je ustanovilo več podružnic bosenskih tvrdk.

OGRSKI DELAVCI V OSVOJENIH KRAJIH SRBIJE.

»Pressburger Tagblatt« poroča, da se je iz Sabadke odpeljalo več sto ogrskih delavcev v Srbijo, da popravijo v osvojenih krajih železniške proge in ceste. Uporabili jih bodo tudi za druga važna dela. — Iz Bačke se je odpeljalo v Srbijo 7000 delavcev.

GRŠKA PUŠČA SRBIJO NA CEDILU.

Rim, 29. novembra. V peterburški »Rječi« se izraža neki ruski diplomat o položaju na Balkanu naslednje: Nad obnašanjem Grške se silno čudimo. Nobena tajnost ni, da je Srbija v jako težavnem položaju in njen zaveznik jo pušča brez vsake aktivne pomoči. Grška, ki je s Srbijo v brambni zvezi, se strogo drži mrtve črke v času, ko Srbi prosijo pomoči.

PAŠIČEV KABINET PRED PADCEM?

Berolin, 29. novembra. »Berliner Zeitung am Mittag« poroča iz Niša, da stoji Pašičev kabinet neposredno pred padcem in da mu bo sledil koncentracijski kabinet.

NORVEŠKI RDEČI KRIŽ V SRBIJI.

Solun, 29. novembra. (Kor. urad.) Od tu se je odpeljal v Niš mali oddelek norveškega Rdečega križa. Iz Francije je došlo za Srbijo 50 ton (50.000 kg) zdravil in obvez. Več tisoč beguncev iz Stare Srbije je došlo v Novo Srbijo; veliko srbskih rodbin se je pripeljalo ce-

lo v Solun. Srbsko prebivalstvo je pobito.

Boji na zahodu.

Berlin, 28. novembra. (Uradno.) Na zahodnem bojišču položaj ni izpremenjen. Francoski napadi v argonskem gozdu so bili odbiti.

V gozdu severno od Apremonte in v Vogezih je bilo Francozom kljub hudemu odporu vzeti nekaj strelskih jarkov.

Odbiti francoski napadi.

Berolin, 29. novembra. (Uradno.) O zahodni armadi je za včerajšnji dan poročati le, da so se izjalovili napadalni poizkusi sovražnika jugovzhodno od Yperna in zahodno od Lensa.

Najvišje aremadno vodstvo.

Belgijski kralj zopet ranjen.

Belgijski kralj je bil v bojih ob Yseri zopet znatno ranjen.

Velika bitka se pripravlja na zapadu.

Kristianija, 27. novembra. Iz Pariza poročajo včeraj: Na severu se pripravljajo velika bitka. Na obeh močeh se z vsemi močmi trudijo, da bi prišlo do odločitve.

Strašna bitka pri Ypernu.

»Kölnische Ztg.« poroča (28. t. m.) iz Kodanja: Na črti Yperna-La Bassée se razvijajo velika bitka. Boj traja že 48 ur. Nemci so dobili novo artiljerijo. Topovi so taki, kakršnih še ni bilo.

Nova velika nemška akcija na Francoskem?

Milan, 27. novembra. »Secolu« se poroča iz Pariza. Angleški in francoski listi se še vedno obirno bavijo z veliko nemško akcijo, ki se ima, kakor kažejo razna znamenja, v kratkem započeti. Mnenja o točki, kjer mislijo Nemci izvršiti napad, so različna. Hervé meni, da bodo Nemci napadli središče med Arrasom, Roye in Lassigny severno od Reimsa. »Bulletin des Armées de la République« pripominja, da bi ta poizkus Nemcev ne spravil v zadrego, ker imajo na razpolago petdeset armadnih zborov. Hervé se peča z usodo Pariza v slučaju, da bi Nemci prodrli fronto. Četudi je Pariz sedaj bolj zavarovan nego je bil septembra, vendar glavno mesto le ni varno pred presenečenji. Časopisi hoče javnost pripraviti na velika presenečenja in ne skriva, kako težko bi bilo zmagati tako izredno močnega sovražnika. Da na Francoskem prav sodijo moč nemške armade, ne dokazuje le nemir glede izida bitke, ki se ima baje v kratkem vršiti, marveč tudi trajna razglabanja o možnosti, da bi posegli v borbo novi živili, kakor Japonci itd.

Kaj poroča francoski generalni štab.

Berolin, 30. novembra. »Berliner Tageblatt« poroča dne 27. t. m. Včeraj (26. novembra) izdano poročilo francoskega generalnega štaba se glasi: O včerajšnjem dnevu se ne more nič posebnega poročati. Na severu je bil ogenj topov manj silovit, tudi pehota ni napadla naših črt, ki so na nekaterih krajih prodrele nekoliko naprej. Arras in predmestja se še vedno obstreljujejo. Ob Aisni je napadel sovražnik vas Messy; nemški napad je bil s težkimi nemškimi izgubami odbit (?). Ujeli smo nekaj Nemcev. V okolici zahodno od Souaina v Argonih, v Woivreju, na Lotrinškem in v Vogezih je skoraj popolnoma mirno. Na celi fronti je močno zapadel sneg, osobito v Vogezih. Ob 11. uri zvečer, dne 27. t. m., izdano poročilo pa slove: V Belgiji je popolnoma mirno, v središču grome topovi, ne da bi napadala pehota; vzhodno od Verduna se je bil mal boj.

Strašne artiljerijske priprave Nemčije.

»Tageszeitung« poroča čez London: Londonski listi izjavljajo, da so Nemci trdno prepričani, da zasedejo začetkom decembra Calais. Iz Essena so odposlali na severno fronto 80 velikanskih topov in več pionirskih polkov iz Lütticha, ki vozijo s seboj velikansko materijala za postavljanje mostov. Trdi se, da bodo novi nemški topovi streljali le na kratko razdaljo, a da mečejo cele tone (ena tona 1000 kg, to je 10 meterčnih stotov) dinamita.

Zavezniki so pripravljeni.

Iz Boulogne poročajo, da Nemci trdno upajo, da bodo Calais zavzeli. V Belgijo pošiljajo neprestano ojačenja, pričakuje se, da bodo v kratkem začeli najhujšo in zadnjo operacijo, da svoj cilj dosežejo. Zavezniki so pripravljeni na vseh točkah.

Mraz na bojišču. — Nov top, ki tiho strelja. — Indijci zopet zavzeli nekaj strelskih jarkov.

London. Z bojišča poročajo, da vlada velik mraz. V odbitih jarkih se ne more kuriti; zato so vojaki, ki pridejo iz jarkov, trdi od mraza. Pač pa je transport čet vsled zmrznenih tal zelo olajšan. Nemci so dobili na fronto nov top ki tiho strelja, ne povzroča nobenega poka in brušča.

Položaj je nespremenjen. Indijci so zavzeli nazaj nekaj strelnih jarkov, ki so jih preje izgubili.

Sneg na celi fronti.

»Daily Chronicle« poroča: Od Severnega morja do Vogezih izgublja boj svojo ostrnost. Tudi artiljerija strelja manj silovito. Dne 27. novembra ni nemška infanterija nikjer napadla zaveznikov. Na celi fronti od Belforta do morja sneži.

Boji ob belgijski obali.

Amsterdam. »Telegraf« poroča: Poročila o porušenju belgijske obale vsled angleškega obstreljevanja so neresnična. V Zeebrügge je samo ena hiša zgorela. V Heystu sta poškodovani samo 2 poslopji, neki samostan in hotel »Leopold«. Angleži so obstreljevali samo obrežje severno od Nieuporta.

Po padcu Antwerpna se Belgijci niso drugod borili kakor samo ob reki Yseri. Tam sta stali dve belgijski diviziji, podpirani od francoske in angleške artiljerije.

Osem izjalovljenih izpadov belgijske posadke.

Iz Genfa se poroča: Belfortska posadka je poizkusila zadnje čase osemkrat izpasti proti Alzaciji, a je bila vselej z velikimi izgubami vržena nazaj. Francozi so izgubili do 20.000 mrtvih in ranjencev.

Bramba Verduna.

General Lacroix piše v listu »Temps« o brambi Verduna:

Predno bodo Nemci Verdun obkolili in oblegali, morajo francosko armado, ki stoji pred trdnjavo premagati. General trdi da ima Verdun artiljerijo, ki nemško daleko nadkriljuje. Verdun bo lahko vsak napad odbil.

12.000 Portugalcev na francoskem bojišču.

»Journal des Debats« poroča, da se pelje skozi Gibraltar 12.000 portugalskih vojakov na francosko bojišče.

Boji v zraku.

Pariz, 30. novembra. (Kor. urad.) Uradno poročilo o bojih letalcev 18. novembra pravi: Neki vojaški letalec je opazil zjutraj v smeri proti Amiensu letalni stroj, katerega je zasledoval in dosegel pri Amiensu. Oddal je okoli 100 strelcev iz strojne puške. Lahko poškodovani letalni stroj je ušel. Vojaki letalec je nato napadel neki drug aeroplan, ki se je obrnil in se vrnil na francoskega letalca, katerega je omajal tako, da je padla strojna puška v notranjost letalnega stroja. Francoski letalec je sicer zopet dobil ravnotežje, vendar je med tem nemški aeroplan izginil. Neki drug letalec je opazil nemške letalne stroje nad Amiensom; zasledoval je en stroj, ga ujel in preprečil, da bi se vrnil v nemško bojno črto. Pri zasledovanju do Mont Didiersa je bil francoski letalec zadet od treh strelcev, katerih eden je predril posodo za bencin. Vsled pomankanja municije je moral nato opustiti zasledovanje. Neki drug francoski letalni stroj je napadel nemški letalni stroj »Globe«. Nemška krogla je prestrelila krilo, nakar se je francoski letalec moral hitro spustiti na tla.

Dementi.

Bruselj, 30. novembra. (Kor. urad.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« je prinesel vest, da so v Strobrügge pri Maldeghomu na zahodnem Flandernskem padli na nemške vojaške strelce in da je bilo 40 prebivalcev iz Maldeghoma odpeljanih kot talniki. Ta vest ni resnična, tudi ni res, da bi pogrešali dva nemška vojaka.

Angleži zapirajo tudi misijonarje.

Hamburg, 29. novembra. (Kor. urad.) »Hamburger Nachrichten« poročajo iz Stockholma: Švedski misijonar Sandgven, ki se je vrnil iz Mudre v Indiji na Švedsko, poroča, da so Angleži prišli in zapirali tudi tiste nemške misijonarje, ki niso podvrženi vojaški oblasti.

Novačenja na Angleškem.

London, 29. novembra. (Kor. urad.) Na neko vprašanje v poslaniški zbornici je izjavil lord Kitschener: Tedensko se pripravi približno 30.000 rekrutov ne glede na polke, ki se v nekaterih krajih samostojno snujejo. Sodi, da pride še čas, ko bodo lahko potrebovali še več rekrutov.

Turčija v vojski.

TURSKO POROČILO.

Carigrad, 30. novembra. (Kor. urad.) Turški glavni stan poroča: Rusi, katere smo 22. novembra pri Tutaku premagali in vrgli proti severu, so dobili ojačenja in se ustavljajo sedaj na postojanki pri Kyliçgendepi. Turške čete so zavzele stališče nasproti sovražniku.

BOJ V TSHOROKU.

Carigrad, 28. novembra. (Kor. urad.) Glavni stan uradno poroča: Turške čete so v dolini reke Tshorok odbile izpad Rusov ob izlivu navedene reke. Artiljerija trdnjave Batum se je udeležila boja, ne da bi bila dosegla uspeh. Turške čete so došle v ozemlje Atachare, ki leži 10 kilometrov južnovzhodno od Batuma.

VON DER GOLTZ V GLAVNEM STANU TURŠKEGA SULTANA.

Berolin, 28. novembra. (Kor. urad.) Wolffov urad je zvedel iz zanesljivega vira, da je general feldmaršal baron von der Goltz odstavljen v lastnosti kot generalni guverner Belgije ter za dobo vojnega stanja prideljen osebi sultanovi v njegovem glavnem stanu. Naslednik na mestu generalnega guvernerja Belgije je postal general konjenice baron Biesing.

MOŠTVO POTOPLJENIH TURSKIH PARNIKOV ODVEDENO V JEKATERINOSLAV.

Carigrad, 29. novembra. (Kor. urad.) Italijansko poslanstvo je obvestilo turško vlado glede na došlo uradno brzojavko: Moštvo potopljenih turških transportnih parnikov »Midhat paša«, »Bermiale« in »Bahr-i-Achmer« je bilo rešeno in prepeplano v Jekaterinoslav v vojno ujetništvo.

PROTIANGLEŠKA ZAROTA V EGIPTU.

Bazel, 29. novembra. »Baseler Nachrichten« poročajo, da obstoji med egiptovskimi odličnjaki zarota proti Angleški. Vodja zarote je baje brat kediva Mohamed Ali.

Kako se je razletela ladja »Bulwark«.

London, 28. novembra. (Kor. ur.) Listi poročajo o eksploziji na linijski ladji »Bulwark« sledeče: Nesreča se je pripetila v četrtak, natančno ob 8. uri zjutraj, ko je bila ladja zasidrana pred Shernessom. Eksplozija je bila tako močna, da je vso ladjo raztrgala na drobne kosce. Priče s sosednjih ladij so videli samo dim, ki se je valil proti nebu. Čez tri minute je ladja že izginila. Nosači premoaga pravijo, da so videli na »Bulwarku« mornarje, ki so si pokrili glavo z rokama, nekaj časa mirno obstali ter poslušali, v prihodnjem trenutku pa bili že raztrgani na kosce. Ni bilo moč goče, da bi kdo pomagal. Od ladje in posadke so ostale samo razbitine, pohabljen trupla in odtrgani udje. Lord Beresford, čegar praporna ladja je bil »Bulwark«, zastopa mnenje, da je nesreča mogla nastati samo vsled eksplozije v skladišču za smodnik, čeprav si tega ne more razlagati, ker je bilo za varnost vse odrejeno, da strelivo ni bilo preveč na gorkem, in so se redno vršile poskusne preiskave, ki so vselej nedvomno dognale, da med municijo ni zaloga slabe kakovosti.

Ruski vojaki na Srbskem. — Kršitev rumunske nevtralitete?

London. »Times« poroča, da se je na ladjah pripeljal na Srbsko v Kragujevac 15. ruski pešpolk. Ako je to res, tedaj to pomenja kršitev rumunske nevtralitete.

Položaj v Przemyslu.

Dunaj. Kako poročajo danes z vojno pošto došla pisma, katera so prinesli naši letalci, je naš položaj v Przemyslu neizpremenjeno dober.

Preprečeni atentat na Enver pašo.

Ruščuk. Tu so aretirali nekega ruskega dijaka vsled suma špijonaže. Dognali so, da je hotel z neko Francozinjo odpotovati v Carigrad, da izvrši atentat na Enver pašo.

Zopet dve sovražni bojni ladji potopljeni?

Dunaj, 30. novembra. Seznam izgub ruske admiralitete poroča, da pogrešajo z dreadnoughta »Benbova« 79 mož in z dreadnoughta »Collingswood« 350 mož, vsled česar sumijo, da sta ti dve ladji izgubljeni!

Boji v Vzhodni Afriki.

London, 29. novembra. (Kor. ur.) Kolonialni tajnik poroča, da se je bilo v Vzhodni Afriki več malih bojev. 8. oktobra so Nemci s 500 domačini in s 30 Evropci, oboroženi so bili tudi s 6. strojnimi puškami, napadli angleško postojanko pri Ganiju, a so bili odbiti.

Razna poročila.

NAŠI AEROPLANI NAD LVOVOM.

Iz Lvova se poroča: Zadnja številka »Kurier Polsky« poroča, da se nad Lvovom vsak dan popoldne prikažejo avstrijski aeroplani, ki tolažijo prebivalstvo z nado, da bodo skoraj osvobojeni. Kakor ta list poroča, so ti aeroplani pri prebivalstvu verjetno popularni.

MARMAROŠKI RUSINSKI PROCES PRED VIŠJIM SODIŠČEM.

Debreczin, 27. novembra. V sredo se je pred tukajšnjim višjim sodiščem

pod predsedstvom višjesodnega sodnika Aleksandra Diczojija začela razprava o procesu marmaroških razkolnikov. Čitanje spisov ima 200 pol obsega, joče razsodbe je trajalo celo dopoldne. Obtoženci niso navzoči. Razprava utegne trajati teden dni.

AVSTRIJSKI KONZUL ARETIRAN.

Messina, 30. novembra. (Kor. urad.) Italijanski parnik »Maria C.« je 22. novembra med vožnjo iz Port Saída v Neapelj med Kalabrijo in Sicilijo ustavila francoska bojna ladja »La Provence«. C. in kr. konzul v Addis Abebi Schwinmer, ki se je s svojo družino nahajal na parniku, je bil aretiran z vsemi svojci, čeprav je imel potni list angleške in francoske vlade. Se le na pritožbo italijanske vlade so konzula včeraj v Mesini zopet izkrcali.

VISCONTI VENOSTA UMRL.

Rim, 28. novembra. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča: Ob 1/4 na 10. uro dopoldne je umrl bivši italijanski zunanji minister Visconti Venosta.

OJAČENJE AMERIŠKEGA BRODOVJA V JUŽNEM MORJU.

Genf, 29. novembra. Pariški »Herold« poroča, da je osem ameriških bojnih ladij, ki so bile odpoklicane iz Verakruza, ojačilo ameriško brodovje v Južnem morju.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN POTOPI ANGLEŠKI PARNIK.

London, 26. novembra. Glasom poročila iz Wecampa je neki nemški podmorski čoln na viši rta D'Antifer potopil angleški parnik »Primo«. Moštvo se je rešilo.

ZRTVE MIN.

Zadnji teden so v Severnem morju zavozile zopet tri ladje na mine.

Rumunija in Bolgarija.

Rumunski ministrski svet je sklenil, naj bo prestolni govor novega kralja, s katerim otvori zbornico, jako kratek in splošen, tako da ministrskemu predsedniku ni potreba podatki ekspozice o zunanem položaju. Ministrski svet se je posvetoval o odredbah glede mobilizacije in je pooblastil vlado, naj pri narodni banki najame nov vojni kredit.

O govoru rumunskega kralja se poroča:

Kralj Ferdinand je 28. t. m. otvoril državni zbor z govorom, v katerem se je spominjal predvsem svojega strica, rajnega rumunskega kralja, slavil njegove zasluge kot vojskovodja in politika. Njegovo izgubo tem bridkeje čutilo, ker je mednarodni položaj nenavadno resen. Da se premagajo sedanji težavni časi, je potrebna podpora in domoljubje ter sloga celega naroda. Izrazil je prepričanje, da bo zbornica z ozirom na važnost sedanjega položaja podpirala vlado pri rešitvi zakonskih načrtov, ki jih zahtevajo okoliščine ali potrebe armade.

PROTI POULIČNIM DEMONSTRACIJAM V BUKAREŠTI.

Ob demonstracijah, ki so jih priredili v Bukarešti za vojsko na strani trojnega sporazuma, je bil zadet s kamnom policijski predsednik. Vlada namerava predložiti drž. zboru zakonski načrt, ki pooblašča vlado, da sme ob obnovitvi demonstracij proglasiti izredno stanje.

TROSPORAZUM PRITISKA NA BOLGARIJO.

Kristijanija, 27. novembra. V Londonu pripisujejo zaporednim obiskom ruskega, francoskega in angleškega poslanika pri bolgarskem ministrskem predsedniku Radoslavovu velik pomen. Namiguje se, da so tisti obiski v zvezi z uvedbo pogajanja med trosporumom in med Bolgarijo. Ta pritisk na Bolgarijo bi imel seveda namen, da bi Bolgarija svoje koristi istovetila s koristmi trosporumu.

ČESTITKA BOLGARSKEGA EKSARHA RUSKEMU CARU.

Sofija, 28. novembra. (Kor. urad.) Potodom blagoslovitve tukajšnje ruske posla-niške kapele je brzojavil ruskemu caru bolgarski eksarh Jožef, da prosí Boga, da brani rusko carsko rodbino in da podeli zmago nad sovražniki slovanstva ter pravoslavja. Listi »Kambana« piše ob tej priliki: Ali je eksarh, ko je vsled osebne častilakomnosti, da bi ga Rusi priznali za cerkvenega kneza, si dovolil odposlati brzojavko, tudi pomislil na svojo pravoslavno čredo v Macedoniji, kjer nesramni Grki in brezbožni Srbi na stotine njegovih svečnikov preganjajo? Kako more bolgarski eksarh moliti za zmago tiste armade, katere vrhovni poveljnik je zaveznik Srbije in prijatelj Grkov? Kako more moliti bolgarski eksarh, da zmaga krvnik Bolgarske? Se li sramuje, da je v prvi vrsti bolgarskega in potem šele sluga ruskega, s sramoto pokritega pravoslavja?

BOLGARI SE OBOROŽUJEJO.

Iz Stockholma se poroča: V Pariz so došla poročila, da je zdaj v Bulgariji

pod orožjem 300.000 vojakov, ker so jih še 100.000 vpoklicali.

RUSIJA, RUMUNIJA IN BOLGARIJA.

Sofija, 30. novembra. »Rječ« poziva rusko diplomacijo, naj se končno vendar energično pogaja z Rumunijo in Bolgarijo, da bo dovoljen prehod ruskim četam.

Zavezniki prosijo Japonsko za pomoč.

Iz Genfa se poroča: Amerika se upira, da bi se uporabljali japonski vojaki v Evropi. Anglija deluje na vse kriptlje na to, da se vzravna nasprotstva. Rusija se je sprijaznila s svojim nekdanjim premagovalcem; Pichon pa izjavlja, da poštuje Francija japonske sinove kot najplemenitejše plemo orientu, ki je vredno, da se vojskuje za kulturo Evrope (!). »Vossische Zeitung« poroča, da se tudi Rusija pogaja z Japonsko, da odpošlje vojake v Evropo, ker so pričeli Turki vojsko. Nemške južne otoke, ki so jih zasedli Japonci, so odstopili Avstraliji. »Berliner Tageblatt« poroča iz Pariza, da je bila Japonska voljna poslati vojake proti Nemčiji v Evropo, a zahtevali so na Vzhodu toliko, da so opustili načrt in Japonski izročili le preganjanje nemškega čilskega brodovja.

Genf, 29. novembra. Pariški »Herold« poroča: Zavezniki so prosili Japonsko, naj odpošlje na pomoč svoje čete, in sicer pred vsem ženijske in pionijske oddelke.

Dnevne novice.

+ Izjava. Pravno obrambno društvo duhovnikov sekovske škofije je v št. 356 »Grazer Volksblatt« 9. avgusta 1914 objavilo povodom izrednih aretacij radi osumljenega veleizdajalstva slovenskih duhovnikov lavantinske škofije izjavo. Izid sodnih poizvedb in preiskav je razveseljivo pokazal, da se osumljeni razlogi niso niti v enem slučaju dognali. Podpisano obrambno društvo duhovnikov daje to, da se reši čast slovenske duhovščine v lavantinski škofiji, splošno na znanje in obznanje, ker so neutemeljene ovadbe tako oblasti kakor tudi podpisano društvo in široke kroge družbe varale in povzročile veliko žalost nedolžnim duhovnikom. — Gradec, 22. novembra 1914. — Pravno obrambno društvo sekovske škofije: Jurij Schabl, mestni župnijski prost; dr. Anton Knappitsch, kanonik; dr. Ivan Haring, vseučiliški profesor; dr. Ivan Köck, vseučiliški profesor; dr. Anton Michelitsch, vseučiliški profesor; dr. Anton Wagner, vseučiliški profesor; dr. Karel Maierhofer, mestni župnik; Karel Schwechler, glavni urednik; p. Placid Berner O. S. B., superior; Kajetan Grieszl, profesor; dr. Jožef Landner, profesor; dr. Anton Thir, kaplan.

+ Podpisovanje vojnega posojila. Listi beležijo, da če tudi se je uradno podpisovanje vojnega posojila 24. t. mes. zaključilo, se še vedno podoisuje posojilo, ki je v Avstriji že prekoračilo drugo milijardo, na Ogrskem je pa doseglo skoraj eno milijardo, tako da skupen uspeh najbrže že presega 3 milijarde.

+ Vojno posojilo. Trije možje v vasi Podlipa pri Vrhniki, Franc Jese-novec, Janez Malavašič in Matija Jereb so 24. novembra podpisali vojnega posojila v znesku 13.400 K. Vse za vero, dom, cesarja!

— C. kr. kmetijska družba kranjska je dala na račun svojega glavnikega premoženja 20.000 K vojnega posojila. Vrhutega je družba dala za vojne dobrodelne namene 500 K poleg tistih znanih sredstev, ki so jih dali tudi njeni uradniki. Poleg tega skrbi družba prav znatno za tiste svoje uslužben-ce, ki so vpoklicani k vojakom, oziroma za njih rodbine. Nesebično in patriotično ravnanje družbe je tem pomembnejše, kajti ona že več let ni dobila izplačanih podpor, do katerih ima po zakonu pravico.

+ Družba sv. Mohorja je podpisala 10.000 K vojnega posojila.

— Pošiljate vojakom na bojišču potom nadomestnih čet. Svojem vojakom na bojišču je v slučaju, če poština služba o prometu ovojev začasno ne posluje, odprta še ena pot, da lahko pošljejo svojim dragcem pošiljate na bojišču, namreč potom nadomestnih čet, ki vedno znajo, kje da se nahajajo svojci. Občinstvo sme v vseh slučajih pričakovati največjo dobrohotnost vojaških oblasti, ker pošiljajo nadomestne čete večkrat nadomestne trans-porte k armadi na bojišču, ki lahko vza-mejo seboj zavojce.

— Poštine prosto pošiljanje zavojev z darovi ljubezni vojnemu preskrbovalnemu uradu in njegovim zbiralnikom dovoljuje zdaj kakor državne železnice tudi poština uprava za zavojce do 20 kg, ki vsebujejo osobito toplo obleko za vojake na bojišču, če se ne pozabijo bolnišnice. Pod istimi pogoji se tudi lahko druge stvari pošiljajo ranjenim in bolnim vojakom stvariti poštine prosto v bolnišnice.

— Od mrtvih vstajajo. Minuli so tedni in meseci, kar je bil odšel domobranec Alojzij Jerebič z drugimi slovenskimi fanti vred na severno bojišče. Njegova mati Helena Jerebič, bivajoča v Besnici pri Jančnem, ni dobila od sina nobenega glasu, nobenega sporočila. Trdno je bila prepričana, da je njen sin Alojzij našel zgodnji grob daleč tam na ruskih ravninah. Zalovala je po njem noč in dan, pa molila za njegovo dušo. Ali dobra mamica je pre-zgodaj zalovala za sinom, zakaj 7. t. m. je prešla — pismo od sina tam iz dalj-ne Rusije iz Tomska v Sibiriji. Piše ji, da je še živ in da bo še, če Bog da, prišel domov v Besnico. Mati je pismo brala in brala, in solze veselja so ji padale na tisto radostno pismo. Zdaj hvali Boga iz globočine srca in je vsa srečna in vesela. Z njo vred so veseli vsi njeni sorodniki, prijatelji in znanci. »Mislila sem,« pravi, »da je mrtev, o pa ga bom še videla, hvala Bogu!«

— Tudi za »mrtvega« proglašeni stotnik Karol Nučič živi. Mnogo solza se je že prelilo, ko je ta ali oni bral v seznamu izgub, da je kdo njegovih dragih padel na bojišču. Toda vsakemu ostane še vedno tolažba, da je morda ujet. Mnogo se jih ne vara. Dne 27. novembra je dobil v St. Vidu pri Ljubljani s svojo soprogo bivajoči g. Ig. Nučič, c. kr. policijski nadzornik v pokouju od svojega že za mrtvo objokanega sina Karola Nučič, stotnika pri bosn.-herceg. pešpolku št. 4 — bil je namreč kot mrtvega naveden v uradnem izkazu izgub in tudi »Ilustrirani Glasnik« je prinesel njegovo sliko — sledeče pismo: Dragi starši! Dan na dan mislim na Vas in upam, da Vas kdaj zopet vidim zdrave in srečne. Kar se mene tiče, kar brez skrbi! Zdrav sem. Dne 3. oktobra me je podrl zračni pritisk šrapnela na tla — bilo je pred Lublinom, — ki je letel tik ob meni. Onesvestil sem se za nekaj časa; ko se pa zavem, ne morem premakniti nobenega uda; ker sem namreč ležal precej časa na vlažnih tleh, sem dobil hud revmatizem. Ležal sem tako na trebuhu kakih 10 ur in med tem časom me je kakor čudežno izmed tisočev krogel le ena in še ta, hvala Bogu, le lahko ranila. Zdelo se mi je, kakor da me je nekdo prav pošteno ošvrknil po stegnu. Potipjem in začutim kri. Ob 8. uri zvečer me je pobrala ruska patrulja; pa ne samo mene, tudi v bližini ležečega ruskega nadporočnika. Obvezali so naju in odpeljali v ruski lazaret Dne 5. septembra so me prepeljali v lublinski mestni lazaret, kjer so mi dame Rdečega križa skrbno stregle. Odtod sem prišel v bolnico v Moskvu, pozneje v Omsk. V Nikolajevsku smo stali cel mesec. Tu so nas porazdelili in me po dvadnevni vožnji na ladji slednjič prepeljali v Barnaul ob reki Ob v Sibiriji, kjer se še sedaj nahajam v ujetništvu. Mesto je lepo, ima veliko cerkva, prodajaln, šol in dve gimnaziji. Hiše so podobne ličnim vilam, trotoarji so leseni. Mraz pa zelo pritiska. Imamo ga že 29°, pa ga bo do 40°; sicer je vreme lepo. Živila so poceni, draga je le obleka in industrijski izdelki. Zoper mraz sem že dovolj zavarovan. Dali so mi močne škornje z galošami, barnavelski kožuh in kožuhasto kapo. Zmrznil pač ne bom. V sobah je dobro zakurjeno. Tudi jaz bom lahko obhajal Božič. V bližini je dokaj lepa poljska cerkev. kamor večkrat zahajam. Srčen pozdrav Vam dragi starši, in drugim znancom! Vaš Karol. — Vsakdo si lahko sam predstavlja veselje staršev, ko so prejeli sinovo pismo, ki je potovalo 27 dni. Naj bodo te vrste v tolažbo vsem onim, ki žalujejo za svojci! Marsikdo še lahko oživi, pač so se zanj tudi že brale maše zadušnice, kakor za stotnika Nučiča.

— Oj, samo da je še živ! Tudi Anton Stopar, posestnik iz Spodje Šiške pri Ljubljani, je moral s svojim polkom vred odriniti za dom med bojni grom. Pa ker ni bilo od moža toliko časa nobenega glasu, nobenega pisma, so ženo Marijo od dne do dne bolj mučile strašne misli, da ne bo svojega moža morda nikdar več videla. Tri mesece od moža nobenega glasu, to so skrbi, zlati moji. Ali vse le en čas trpi. Tudi Mariji Stopar ni bilo usojeno vedno zalovati. Dne 15. t. m. je dobila po tolikem času prvi glas od moža. Pisal ji je, da se nahaja v ruskem ujetništvu v Staropolu v južni Rusiji, odkoder se bo po končani vojni ves srečen vrnil domov. »Oj, da je le še živ!« je vzkliknila žena. Nepopisno veselje je zavladalo v celi Stoparjevi družini, ko so bili rečeno pismo prebrali. Družina prej tako potra, je spet vsa vela in srečna. — Promet paketne pošte z vojnimi poštini uradi. K c. in kr. vojnemu ministrstvu prihaja dan za dnevom mnogo vprašanj iz občinstva, kdaj in za katere vojne poštne urade se bode paketni promet zopet pričel. Na ta vprašanja ni mogoče po-

samezno odgovarjati. Mesto vsakega odgovora se enkrat za vselej naznanja, da se zamore vojni poštni paketni promet le včasih in le v toliko priustiti, v kolikor je dopušljanje takih paketov vojnim poštanim uradom pri vsakokratnih razmerah osigurano. Sicer pa določa etapno višje poveljstvo z ozirom na vsakokratne razmere v etapnem okolišču otvorjenje in ustavljenje vojnega paketnega poštnega prometa; vsled tega tudi ne more vojno ministrstvo na te določbe vplivati. Vsaka izprememba v vojnem paketnem poštne prometu se bo nemudoma v občno vednost objavila.

— Sveti oče je poročil v svoji vatikanski kapelici princa Ruffo della Scaletto s konteso Bacci. Poroka vzbuja velikan-sko pozornost, ker že deset let ni noben papež osebno sam poročal. Papež Benedikt XV. je še kot Rampollov državni pod-tajnik prijateljsko občeval v knežji rodbini Ruffo. V Bologni se je seznanil z grofovo rodbino Bacci in je obljubil, da bo najmlajši hčer sam poročil. Kar je bivši bolognski nadškof obljubil, je sedanji papež Benedikt XV. tudi držal.

— Padel je na severnem bojišču dne 17. novembra rezervni poročnik 17. peš-polka Jožef Lager, prokurist centralne banke nemških hranilnic v Celovcu. Padel je pri Volczadolna, južno od Przemysla.

— Umrl je v Trstu v 68. letu g. Jurij Titz, c. kr. ravnatelj pomožnih uradov v pokouju. Bil je vodja policijske službe v Trstu in na tem polju odlični strokovnjak. Rodom je bil iz ljubljanske okolice.

— Slovenski junak. Radi junaških činov je bil odlikovan na severnem bojišču s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda dne 18. novembra štabni narednik pri 17. pešpolku Ivan Butkovič, doma iz Nove gore pri Krškem.

— Ruski ujetnik. Kakor poročajo, je pogrešani in tudi po listih iskani Rajko Vidrih, doma iz Vipave, ruski ujetnik. Pisal je materi, da se nahaja v Sibiriji, kamor so ga odpeljali ranjenega.

— V ruskem ujetništvu. Viktor Rozman iz St. Vida nad Ljubljano, o katerem ni bilo skozi tri mesece nobenega glasu in po katerem so bila vsa poizvedovanja brezuspešna, se je sedaj oglašil iz ruskega ujetništva. V pismu poroča svojim staršem, da je bil ranjen ujet. Nahaja se v Sibiriji v mestu Kurgan. Mraza je 29 stopinj. — Janez Dragarin iz Suhe nad Škofjo Loko piše domu, da se nahaja v ruskem ujetništvu ter je ranjen.

— Društvo sv. Jožefa v Trzinu priredi prihodnjo soboto ob pol 8. uri zvečer Miklavžev večer v prostorih dnevnega zavetišča »Jozefinum«. Dostop imajo člani in njihovi otroci ter obiskovalci zavetišča. Vstopnina za člane je 20 vin. Darila namenjena otrokom naj se prinesejo v soboto popoldne v zavetišče.

— Padel je na severnem bojišču sodnik Kralj iz Metlike. Po privatnih vesteh je padel stotnik 27. pešpolka Ferlinz, rodom Ljubljčan.

— Vlomil v železniško postajo v Trebnjem. Ponoči na 25. t. m. je postajenačelnik Tropan čul sumljivo šumenje v pisarni nato pa žvenketanje šip. Hitro je vstal, da vidi, kaj da je. Tatje so vdrli v pisarno, kjer so poizkušali vlomiti v blagajno, ki so jo že na več mestih navrtali. Vlomljeno je bilo tudi v skladišče, kjer so bili že nekatere zaboje tatovi odprli. Takoj obveščeni orožniki so zasledovali vlomilce. Sledil v novo padlem snegu so vodile na Hrib, kjer bivajo begunci iz Galicije. Aretirali so fante Natana Tschervovsky, Jožefa Novak, Mariana Kaura in Vincenca Gazeta, ki so vsi iz Krakova. Krivdo so zanikavali, a prišli so spat šele po polnoči, tudi primerjava čevljev s sledovi v snegu so se vjemali. Ko so ležišča preiskali, so našli skrito vlomilno orodje. Pri Tschervovskem so pa našli še steklenico ruma, ki je bila dne 20. t. m. ukradena ob vlovu v Pavlinovo gostilno v Trebnjem. Osumlence so izročili okrajnemu sodišču v Trebnjem.

— Žalostna smrt. Desetletni posestnikov sin Ivan Kukovec v Tratni je metal po nekem bregu kamenje. Ko je izprožil neko veliko skalo, je ta zadela 17letno posestnikovo hčerko Elizabeto Marcen na glavo in jo ubila.

— Kolera. Sanitetski oddelek notranjega ministrstva naznanja: Dne 28. novembra so se dognali ti-le slučaji azijske kolere: 5 slučajev na Dunaju, 1 slučaj v Nižji Avstriji, 1 na Salzburgskem, 3 v Thalerofu pri Kalsdorfu v graški okolici, 1 na Koroškem, 4 na Češkem, 5 na Moravskem, 2 v Sleziji in 2 v Galiciji.

Morilca Elze Magnatov obsojena. Budimpeštanska porota je obsodila na smrt Roso Kobori, v dosmrtno ječo pa pekovskega pomočnika Gustav Nicka, ker sta usmrtila, oropala, razsekala in vrgla v Donavo truplo pod imenom Elza Magnatov znane budimpeštanske natakarike.

— V Gradcu ne nameravajo peči vojnih zemelj. Graški peki so slenili, kar smo i mi poročali, da prično s 1. decembrom

peči in prodajati štiridelne vojne žemlje. Peki so pa dogovorno z namestnikom opustili svoj prvotni sklep in ne bodo vojnih žemelj pekli.

— **Prememba voznega reda na progi Vodnjan—Pulj.** C. kr. ravnateljstvo državne železnice naznanja, da se opusti od 1. decembra t. l. naprej na progi Vodnjan—Pulj vlak št. 319 (odhod iz Vodnjana ob 5. uri 37 minut dopoldne, prihod v Pulj ob 5. uri 59 minut dopoldne in nadomesti z vlakom št. 311 (odhod iz Vodnjana ob 6. uri 48 minut dopoldne, prihod v Pulj ob 7. uri 9 minut dopoldne) do vključno 31. januarja 1915.

Ljubljanske novice.

Ij **Slavnostna Ljubljana.** Prepričani smo, da povodom 66letnice cesarjevega vladanja tudi Ljubljana ne bo zaostala in da bo v proslavo tako kot druga mesta 1. in 2. decembra izobesila zastave. Občinski svet ima v sredo, dne 2. decembra, ob 11. uri dopoldne izredno slavnostno sejo.

Ij **Na severnem bojišču** padli dr. France Primšar je bil 18. novembra t. l. težko ranjen, ko je sredi boja pomagal ranjencem. Dobil je strel v trebuh ter je umrl na transportu v bolnico. Njegovo truplo počiva na pokopališču v Gorenici, občina Olkusz, gubernija Kielce. Pokopal ga je ondodni župnik Ks. Jan. Flis ob navzočnosti majorja Ladislava Junga, nadporočnika Lischmanna in rez. poročnika Wetzela. Na grob mu je vojaštvo postavilo 2 m visok lesen križ. Naj sladko spi v poljski zemlji!

Ij **Konferenca katehetov** bo v sredo, 2. decembra, ob šestih zvečer v posvetovalnici Katol. tiskarne. Spored: Nadaljevanje zadnjic prekinjene razprave. Slučajnosti.

Ij **Pogreb skladatelja Davorina Jenka** se je vršil v soboto ob veliki udeležbi občinstva. Sprevod je vodil č. gosp. župnik P. Hugolin Sattner. Pred hišo in na pokopališču je zapela »Glasbena Matica«. Z zastavami so spremila pokojnika na zadnji poti glasbeno društvo »Ljubljana«, »Slavec« in »Ljubljanski Zvon«.

Ij **Šolska mladina I. mestne šole** se vabi tem potom k šolarski maši, ki bo v sredo, dne 2. decembra, ob 9. uri, v cerkvi Srca Jezusovega, v proslavo 66 letnega vladarskega jubileja Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. Učenci naj se zbirajo ob 7/9. uri pred cerkvijo Srca Jezusovega. Šolsko vodstvo.

Ij **Šolska maša na III. mestni ljudski šoli.** V sredo, dne 2. decembra 1914, ob priliki 66letnega vladanja Njeg. Veličanstva presv. cesarja Franca Jožefa I., se udeležijo učenci III. mestne deške ljudske šole svete maše, ki bo ob 8. uri v frančiškanski cerkvi s primernim govorom. Ker se učenci ne morejo zbrati v svojih šolskih prostorih, v katerih so sedaj nastanjeni vojak, prosijo šolsko vodstvo p. n. stariše, da pošljejo svoje otroke, učence te šole, ob 8. uri naravnost v cerkev, kjer jih bodo pričakovali učitelji. Po svetli maši se učenci vrnejo zopet domov. — Vodstvo.

Ij **IV. mestna deška ljudska šola** na Prulah praznuje vladarsko 66letnico Njegovega Vel. cesarja Franca Jožefa I. v frančiškanski cerkvi dne 2. decembra ob 8. uri zjutraj s slovesno sveto mašo in slavnostnim cerkvenim govorom. Otroci naj se zberó pred 8. uro kar v cerkvi.

Ij **Umrli** je v Presbaumu pri Dunaju redovnica Marija Baltič. — V Snod. Šiški je umrla gospa Berta Zalta, roj. Schwingshaki.

Ij **V ruskem ujetništvu** v Chodšentu, okraj Samarkand (pod Himalajo) je vojni

kurat Mirko Capuder, sin gosp. šolskega voditelja Capudra.

Ij **Mleko se podraži.** Mlekarice so danes napovedale, da z jutrišnjem dnevom podraže mleko za 4 vinarje pri litru.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Sestra Illuminata Angela Klun, usmiljenka, 26 let. — Ivana Češnovar, zasebnica, 44 let. — Jakob Toman, pešec pešpolka št. 8. — Ivan Godec, rejnec, pol leta.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, bližnjim in daljnim, se najvda neje zahvaljujemo za vse sožalne izjave, s katerimi ste želeli utešiti našo bridkost in ste nam tudi res olajšali težko bol nad prerano in prebrisko izgubo našega iskrenoljubljene, nepozabnega soproga in očeta, oziroma brata in zeta, gospoda

Ivan Pavšič-a

c. kr. rač. oficila in c. in kr. rezervnega poročnika

kateri je dne 11. novembra, po hramem boju na gori Lisac v Črni gori, izročil svojo blago dušo Bogu, svoje smrtno ranjeno telo pa tuji zemlji za mir in blagor domovine. 3290

Gor. Šiška-Stožice, 30. nov. 1914.

Žalujoča rodbina Pavšič-Pečnik.

17 letna gospodična

z dežele, z novim šivalnim strojem, ki zna že dobro šivati, išče službe za hišnjo, v kuhinjo ali za otroke. Naslov pove upravnništvo »Slovenca« pod št. 3291.

Oučjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj

J. Grobelniku

Mestni trg 22

nasproti lekarne Trnkoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in ne-očiščeno po brezkonkurenčni cenli. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji cenli, ki se zanjo lahko nudi.

Trgovski učenec

iz dobre hiše, z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovini A. Pinter-ja v S. ov. Bistrici. Učenec mora obiskovati tukajšnjo trgovsko šolo.

Bojša

dekle

vajena vsakega dela, zmožna voditi sama gospodinjstvo, prosi službo v Ljubljani pri kakoli boljši družini, šivilja ali kot blagajničarka in začetnica trafike. Cenjene ponudbe pod »Marijiva št. 3459« na upravo »Slovenca« do 15. decembra.

Naročajle „Slovenca“.

Zahvala

za izraženo sožalje povodom smrti naše preljube mamice, oziroma sestre, stare mamice in prastare mamice, gospe

Ivane Pribil, roj. Ročevnar

kakor tudi za mnogoštevilno zadnje spremstvo in za krasne cvetke, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo najiskrenejšo zahvalo.

Rodbine:

Pribil - Hleng - Oreškovič

Ljubljana, 30. nov. 1914.

Zahvala.

Ob bridki izgubi našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata, strica, svaka, tasta itd., gospoda

Antona Ruperta

izrekamo tem potom za vestransko izkazano čast pri sprevedu pokojnika k zadnjemu počitku na srčnejšo zahvalo vsem in vsakemu posebej.

Posebno se zahvaljujemo častitemu g. domačemu župniku za večkratne obiske in očetoma kapucinoma, čast. tim uredništvom in učiteljstvu, dalje slavni domači požarni brambi, ki je svojega zvestega dolgoletnega bivšega načelnika in tovariša kar najslajnejše spremila na pokopališče, g. dež. poslancu Turku, ki je na čelu večje deputacije prihitel k zadnji poti rajnika. Hvala sosesčanom za ogromno udeležbo pri pogrebu, kar je dokaz resničnega sočutja, g. dr. Gallaschu za požrtvovalno negovanje med boleznijo, zasebno pa gospodični Elzi Stary-jevi za njeno nepreplačljivo skrb za pokojnika ves čas bolehanja, kakor tudi vsem dobrim sosedom. Končno iskrena hvala vsem blagim darovateljem prekrasnih vencev.

3278

Žalujoči ostali.

3283

Dr. Viljem Baltič, c. kr. namestništveni tajnik v Gorici, javlja v svojem in imenu svoje matere vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da je njegova iskreno ljubljena sestra, oziroma hči

m. Marija Baltič

dne 24. t. m. v Pressbaumu (Sacr -Coeur) pri Dunaju, previdena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala, kjer je bila tudi pokopana.

LJUBLJANA, dne 27. novembra 1914.

Posebna naznanila se ne izdado.

3286

Dne 18. novembra padel je na severnem bojišču daleč od svoje domovine na Rusko - Poljskem pri izvrševanju svojega poklica junaške smrti

dr. Fran Primšar.

Društvo zdravnikov na Kranjskem izgubilo je svojega marljivega tajnika in izvrstnega tovariša, človeštvo idealnega, izbornega zdravnika. Bodi mu tuja zemlja lahka! Vi tovariši pa ga ohranite v blagem spominu.

V LJUBLJANI, 30. novembra 1914.

DR. V. GREGORIČ,

t. č. predsednik društva zdravnikov na Kranjskem.

Pivovarna Mengeš - Julius Stare

naznanja, da je otvorila

na Vrhniki

ново zalogo piva za okraje Vrhnika, Logatec, Idrija in Cir-knica.

3287

Priporoča svoje priznane priljubljene izdelke, zlasti marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo.

Natančneje podatke daje ter sprejema naročila

Lovro Rogelj

sodavičar in založnik mengeške pivovarne na Vrhniki.

Posteljno perie in puh

v veliki izbiri in po jako nizkih cenah priporoča trdka

A. & E. Skabern 

Ljubljana, Mestni trg 10.

3270

Iz vojne.

Kako umirajo na bojišču slovenski fantje.

Iz večstranskih osebnih poročil, kakor tudi iz dopisnic, vrtnjenih s pripombo »retour — mrtev«, se da sklepati, da je padel na severnem bojišču pri Grodeku vrli koruški narodni fant od 7. pp., 11. stot., Ferdinand Lužnik, po dom. Blatnikov v Zablatih pri Grabštajnu. Njegov prijatelj g. Kutterer je pisal, da je padel dne 10. septembra, zadet v grlo. Štiri dni pred usodepolnim dnevom je pisal svoji sestri dobesedno sledeče: »Draga sestra! Poročam Ti, da sem še pri življenju, tudi hvala Bogu ranjen misem, sem pri krepkem zdravlju. Danes v nedeljo smo prav židane volje, tudi zapojemo še vmes. — Tukaj je občuten mraz. — Koncijanov Zepl je ranjen. — Žalibog mnogo tovarišev je izdihnilo svojo dušo na bojnem polju, izpolnili so svojo dolžnost; njih trupla pokriva tuja zemlja, njih duše so se preselile v drugo domovino, v obljubljeno deželo, kjer ni tuče in bridkosti; voljno so prenašali vse težave, neustrašeno so šli v boj, zato pa jih čaka zasluženo plačilo, zlasti lovorjev venec jih čaka v nebesih. — Ostali pa čakamo z božjo pomočjo sijajne zmage. — Vse za vero, dom, cesarja! Brat Ferdo.« — Pismo je daritarno z dne 6. septembra. — Neki ranjenec — Slovenec z Zile — pri isti stotniji, ki se je zdravil v Inomostu, je pripovedoval njegovemu bratu, ki je povpraševal za F. Lužnikom, — jako ginljivo. »Ali tisti pevec iz Grabštajna?« vpraša Zilan. »Tisti je mrtev; poznala ga je cela stotnja in ga ljubila. Naredila sva skupaj tri naskoke, pri vsakem naskoku je pel — in vsi smo radi peli z njim. — Navduševal nas je: »Le po njih!« Po tretjem naskoku g anisem več videl.« — Tako umirajo na bojišču naši slovenski fantje polni ljubezni do domovine.

Junaška smrt častnika 7. topničarskega polka iz Ljubljane in štirih mož.

»Goriškemu Listu« piše s severnega bojišča vojak:

Ne smem pozabiti zabilježiti tudi junaške smrti enega častnika 7. topničarskega polka iz Ljubljane in štirih mož. Bili so v ognjeni črti pred Novim miastom. Naenkrat prileti v tik topa stoječi municijski voz ruska granata. Strašen pok se je začel. Eksplozirali so namreč naši šrapneli v vozu. Žrtev te eksplozije je bil vrhoveljujoči poročnik in 4 možje. Pokopani so bili vsi skupaj. Skromnega pogreba so se udeležili vsi častniki polka. Pač tragična smrt mladih mož.

Boji v Argonih.

O tem piše neki pariški poročevalec: V tem prostranem, goratem ozemlju, kjer je le malo poti, zato pa toliko več skrivnih steza, kjer gozdovi in višine ovirajo prost pogled in gibanje, valovi neprestano boji, boj presenečenj in zasede. Le počasi je mogoče priti naprej skozi gozde; neprestano prežanje prekinjajo nenadni sovražni napadi, razburiljivi ponočni boji in ona drzna podvzetja, ki odlikujejo gorsko vojno. »Ko se zvečer, večkrat nenadoma plane naprej par francoskih oddelkov; kriče »ural« in se vedejo tako divje, da bi človek mislil, sedaj se pa razvije resen napad.« Tako se glasi v pismu, katero so našli pri nekem Nemcu. »Toda Francozi izginejo tako hitro, kakor so bili prišli. Zopet ni bilo nič. Mi smo se v glavnem borili proti francoskim alpskim lovčim, ki so izvrstna četa in nalašč za tak boj izurjeni. Tiho se plazijo skozi grmovje, da ni čuti nobenega glasu, ter se bore z največjo žilavostjo. Ko se približajo, ni nobenih žvižgov, nobenih šepetanih novelj. Vse je tiho, dokler se z besom divjih zveri ne vržejo na nas od vseh strani nas obsuje ogenj, da v prvem hipu mnogokrat mislimo, da v temi naše lastne čete streljajo na nas. Tako se borimo dan za dnem, vedno pričakujee kakšnega napada, kake prevare ali zasede ter moramo biti neprestano strašno čuječi.«

Ni bil njen sin.

Vdova nekega Kiss Janoša v Bekeš St. Andražu na Ogrskem je prejela obvestilo, da je njen sin umrl za ranami, ki jih je dobil na bojišču. Vdova je dala prepeleti sinovo truplo domov, kjer so ga pokopali z velikimi svečanostmi. Kako pa je bila vdova veselo presenečena, ko je nekaj časa pozneje prejela od svojega sina, ki naj bi bil že pokopan, pismo iz bolnišnice, v katerem jej je naznanjal, da je pač ranjen, da pa že okrevja. Očividno so ga zamenjali s kakim drugim vojakom enakega imena.

Psi, ki iščejo ranjence.

Milan. Ravnatelj zavoda za živalsko psihologijo, ki je početkom vojne vstopil v vojsko kot bolniški strežnik, da bi proučil vrednost psov pri iskanju ranjencev, je podal pariškim listom zanimivo poročilo. Iz tega se razvidi, da so psi za to službo neprecenljive važnosti, treba pa je opraviti pri vežbanju nekatere pomanjkljivosti. Izvrstni so psi za iskanje ranjencev med nasadi, na travnikih in na obde-

lanih poljih. Nekega večera se je podal poročevalec iskat ranjencev. Naenkrat je začel pes, nedaleč proč, letati v krogih, kakor da bi se bal kake nevarnosti. Ko je pogledal bližje, je našel v neki globini francoskega ranjenca, ki je imel vso glavo v belih obvezah. Pes, ki je bil naučen, da prinese bolniškemu strežniku čepico, se ni upal približati takemu nenavadnemu pokrivalu.

Za Miklavža so dobre knjige, ki vzgajajo in blažijo srce najboljšie darilo; priporočamo prav posebno.

Našim malim. Vzgojne slike iz svetega pisma, posebno iz Kristusovega življenja. Slike z besedilom 90 vin.

Robinzon starši. Povest s podobami, 1 K 40 vin., na močni lepenki 1 K 90 vin.

Slovenski ABC v podobah. 80 vin., vez. 1 K 20 vin. S to knjigo se nauči otrok igrati brati.

Hitra vožnja po železnici. Knjiga s podobami 1 K 60 vin. Ljubko berilo s primernimi slikami za našo deco.

V zverinjaku. Knjiga s podobami, 90 vin., lepo relo-izdaja na močni lepenki 1 K 50 vin. Podobe divjih živali z besedilom, primernim za otroško domišljijo.

Spillmanove povesti. Zbirka obsega 19 raznih zvezkov, katerih vsak je zase celota in velja 40 vin. ali pa 60 vin.

Kržič. »Angelika«, ki nudi povesti, pesmi in mnogo poučne tvarine za našo mladino. Dobi se 17 raznih letnikov; vsak letnik velja vezan 1 K.

Kržič. Zgledi bogoljubnih otrok, 3 K, zvezki po 60 vin.

Slapšak. Dedek je pravil. Marianka in škrateljčki. Bom že še. Pravljici s podobami 1 K 20 vin.

Twain Mark. Kraljevič in berač. Povest z ljudskošolsko mladino. 60 vin.

GLASBA.

Cerkvenim pevskim zborom priporočamo za advent in božič:

Grum. Op. Pet božičnih pesmi za mešani zbor. Cena 60 vin.

Grum. Op. 10. 10 adventnih pesmi za mešan zbor. Cena partituri 1 K 40 v., glasovom po 20 vin.

P. Angelik Hribar. Adventne in božične pesmi za mešan zbor. Partitura 2 K 40 vin., glasovi po 60 vin.

Dr. Chlondowski. Božične pesmi za mešan zbor. Partitura 1 K 30 vin.

Naroča se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Trgovski pomočnik in učenec

se sprejmeta takoj v trgovino z mešanim blagom. Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod zanesljiv. 3228 (Znamka za 3228 odgovor!)

zdravniško priporočeno kritvoro e vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštnem povzetju K 4-80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

2631

Sprejmeta se takoj

prodajalka in učenec

v modno trgovino

3268

Vinko Savnik, Radovljica, Gorenjsko

V najem se odda s 15. decembrom dobro vpejlane

mesnica.

Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod številko 3134.

Službe išče

mlekar in sirar

z letošnjo mlekarško šolo. Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod šteč. 3263. (Znamka za odgovor!) 3263

Kranjska deželna banka v Ljubljani

Deželni dvorec

vhod Gosposka ulica 2

sprejema še nadalje prijave za podpis
davka prostega 5½% avstr. vojnega posojila

ob uradnih urah od pol 9. ure do 12. ure dopoldne in od 3. ure do 6. ure popoldne ter daje vsa tozadevna pojasnila.

Izgotovljene obleke, suknje, pelerine

za moške in dečke ter lepe in jako okusno izgotovljene iz pliša ali sukna vrhne

jopice in plašče za ženske in deklice

v zalogi po stalno najnižji ceni v manufakturni in konfekcijski trgovini

2909

Pri Škofu

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3 Medarske ulice

Geniki na zahtevo brezplačno.

Perilo

za gospode, dame in otroke lastnega izdelka

PERILO

ki je radi izvrstnega kroja, točnega dela in nizke cene daleč znano, priporoča

C. J. HAMANN

založnik perila ces. in kralj. Visokostij, častniških uniform, zavodov, inštitutov, samostanov itd.

LJUBLJANA

Perilo po meri se najhitreje izvrši Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica

perila za gospode Motorni obrat

Najskrbnejše varovanje perila. Najnovejši stroji.

Perilo se po načinu prve dunajske pralnice in likalnice brez madežev kot novo lika in vse do srede vsakega tedna vposlano perilo do sobote istega tedna izvrši.

Znano najpoštenejša postrežba.

Posteljno perje, puh in kapok.

Predmeti za Sport Klobuki, kravate.

Potenina in vezanina prvovrstna.